

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÈNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 cèntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mítj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

L' HOME DEL TUPÉ

SEGUÍM a n' en Sagasta en lo séu viatge d' istiu. Seguimlo y convencemnos de que l' espectacle que ofereixen los séus triumsfos es lo més divertit que puga imaginar-se.

D. Práxedes ressucita l' época xaranguera del antich progressisme. Per tot arreu ahont va, li surten á rebre multituds entussiasmadas que l' aclaman y l' victorejan com una esperansa de la patria. ¡Una esperansa y als séus anys!...

Li alsan archs de triumsfo, l' aixordan ab las notas del Himne de Riego, li preparan convits, li organisan expedicions, li exigeixen discursos y brindis.

Y ningú, ningú absolutament se recorda de dirli: —Vosté, D. Práxedes, que fins ara fa poch ha permanescut á las Corts, transigint ab lo govern, aguantantlo cada cop que donava una relliscada, fent per ell lo que no faria un pare per un fill, ¿cóm es que ara que las Corts están tancadas surt ab la rauxa de una oposició enérgica, ardenta, bullanguera, ruidosa, frenética é incansable?

Dificilmnt podria l' home del tupé contestar á una pregunta tan racional y lógica.

Tal vegada, si volgués ser franch, l' únich que s' atreviria á respondre, seria:

—Pero, senyors, ¿olvidan, per ventura, que 'ns trobém al istiu y que aquesta es l' estació més propicia pél disparo de fochs artificials?

En efecte: res més qu' en fochs artificials consisteix la propaganda sagastina. Foch de pólvora, espatech, fum y res al cap-de-vall.

D. Práxedes fins ha anat á Covadonga.

Allá, en aquell santuari de la reconquista, de ahont va despenjarse D. Pelayo al davant dels séus valents, embestint als moros, invasors de la patria, allá mateix va voler lo nou D. Pelayo del tupé realisar un acte digne de figurar en las páginas de la historia patria, al costat dels rasgos de heroisme del séu antecessor.

No hi ha més que una petita diferencia entre l' un y l' altre.

D. Pelayo, al llansarse á la reconquista de la nació, empunyava l' afilada espasa y tapava l' séu pit ab l' acerada cota de malla.

D. Sagasta, per tota corassa s' ha posat lo tovalló y en lloch de la espasa ha empunyat la copa de Champagne, exclamant ab aquell brío que dona, no la fe

en una idea, sino l' ventrell satisfet, després de un ápat suculent.

—«Juro, prenent per testimoni de mas paraulas als héroes de la reconquista, ser fidel á la llibertat.»

Si 'ls héroes de la reconquista tinguessin forma corporea y vivent, haurian acullit aquest jurament, fent retrunyar aquellas fondaladas al eco de las sévas riatllas.

**

¡La llibertat!... ¡Hi ha tantas maueras d' entendre aquesta paraula!

En nom de la llibertat, durant la guerra dels set anys, hi havia qui donava gustós l' hisenda, la sanch y la vida... En nom de la llibertat, hi havia en lo periodo que precedí á la revolució de Setembre, qui aceptava resignat la persecució, l' desterro y l' martiri!...

Pero han transcorregut los temps, y en lo decurs dels mateixos s' han vist tantas y tantas cosas inesperadas!

¿A qué ha quedat avuy reduhida la llibertat progressista?

A la lluyta, no per l' idea, sino pél poder. La paraula *llibertat*, un temps tan seductora, no es més que l' etiqueta de las concupiscencias dels partits monárquichs.

Ab lo mateix dret, pél mateix motiu y ab idéntica intenció s' diuhen liberals los fusionistas, los canovistas y hasta 'ls mestissos. Avuy mateix l' ex-carlí Pidal, l' home de las *honradas massas*, blasona de liberal, y en fermansa de la séva fé suculenta, pára la taula á Asturias, allá ahont té lo séu feudo, y obliga á n' en Sagasta á aceptar un convit y á xocar ab ell la copa.

Després de tot, podria dirli:

—D. Práxedes, tots som iguals davant la *llibertat* de moure las barras. Segui y menjí. Avuy pago jo perque governan los méus; un altre dia governará vosté, y correrá l' gasto pél séu compte.

¿Y davant de aquest espectacle volen que l' país s' entussiasmi y pretenen fer reneixer la fé en lo cor de las multituds?

Estém bén llestos.

Novas ideas, nous principis, nous procediments se fan necessaris. La llibertat degenerada, mistificada, sofisticada ha caygat dintre de la gran sopera del presupost, convertintse en sustancia que degluteixen los partits de la monarquia.

La llibertat democrática, qu' ells no han conegut mav, s' imposa com un ideal regenerador de la nació.

Es precis que l' poble espanyol l' aclami. Y per lograr son triumsfo, no té cap necessitat de fixarse en los homes que han fet la desventura de la nació, incorretjibles y viciats, incapassos de sentir los nobles y desinteressats estímuls del bé y de la honra de la patria.

Prescindim d' ells, y treballém sens descáns per la causa de la República.

P. K.

EN Romero Robledo ha fet un viatge á Plasencia y Eibar ab lo propósit aparent de visitar las fábricas d' armas, y ab l' idea real y positiva d' empastifar una conxorxa electoral de carlins, íntegros, zorrillistas y conservadors, contra 'ls elements liberals de las provincias vascongadas.

A Vergara va ser rebut pels carlins més caracterisats.

Un nou abrás de Vergara. No hi ha més que una diferencia ab l' altre. Al any 39, los carlins van capitular. En cambi á l' any 92 qui capitula son los conservadors. ¡Quina gloria per en Romero Robledo!

A San Sebastián s' ha celebrat una kermesse, que sigué visitada per la Reyna Regent, prenent 150 papeletas de á pesseta que distribuí entre las personas que l' acompanyavan.

Y diu un telégrama, ampliant la noticia: «A la Reina le tocó en suerte una pandereta, una pila para agua bendita y una jarra pequeña. La pila se la regaló al duque de Tetuán y la jarra al caballero Sr. Escosura.»

¿Y de la pandereta qué 'n va fer? Se la devia guardar per ella. Aixís á lo menos se podrá dir:

—En buenas manos está el pandero.

Un escritor de Filipinas, D. José Rizal, autor de algunas obras contra 'ls frares, ha sigut desterrat á una isla insalubre, quan se disposava á vendre tots los séus bens y emigrar de aquell país, tant semblant als camps de que l' frare s' apodera, en las quals no hi medra cap planta útil.

Es una pena qu' en aquellas possessions espanyolas siga considerada com un crim la ilustració.

Algun dia plorará Espanya l' error y la torpessa de haver entregat als frares aquell tros de patria espanyola.

Resultat del *modus vivendi* ab Fransa adoptat pél govern de 'n Cánovas:

Valor de las exportacions fetas per Fransa á Espanya en los últims set mesos: 197.159,000 franchs.

Valor de las exportacions fetas per Espanya á Fransa en lo mateix periodo: 84.359,000 franchs.

Perdua: 112.800,000 franchs.

¡Si á lo menos poguessim saldar la diferencia exportant conservadors!...

Tota la nació va escandalisarse quan ocorregueren las desgracias de Santander. Un grupo de soldados de

COMPARACIONES TRISTAS

1492 - 1892

— ¡Miréu, Colón, aquella noya tan hermosa y rica que vos me vareu trobar!... ¡Miréu cóm me l' han posada!

